

اضطراب

مقدمہ کے برساترا اضطراب

ژاک لاکان
سمینار ژاک لاکان
جلد پنجم
۱۹۶۲ - ۱۹۶۳

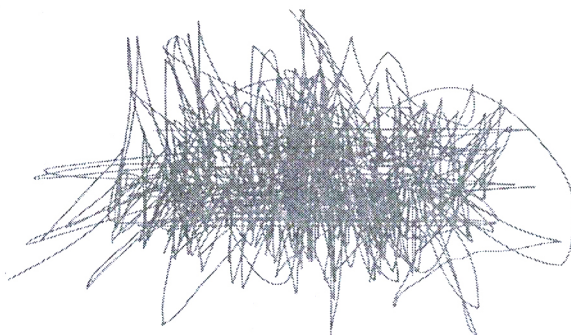
Jacques
Lacan

مترجم: صباراستگار
ویراستار تخصصی: دکترا سہیلا خداوردیان
ویراستار فنی: زہرہ زاہدک

فهرست

مقدمه‌ای بر ساختار اضطراب

۹	یک / اضطراب در دام دال‌ها
۲۷	دو / اضطراب، نشان میل
۴۵	سه / از کیهان تا غیرمتعارف
۶۳	چهار / آن سوی اضطراب اختگی
۷۹	پنج / آنچه فریب می‌دهد
۹۷	شش / آنچه فریب نمی‌دهد

یک

اضطراب در دام دال‌ها

میل «دیگری»

در راستای موضوع‌شناسی اضطراب

جدیت^۱، نگرانی^۲، انتظار^۳

بازداری^۴، مانع^۵، شرمندگی

هیجان^۶، ناآرامی^۷

امسال می‌خواهم درباره‌ی اضطراب با شما صحبت کنم.

ممکن است کسی که در حلقه‌ی ما به من بسیار نزدیک است نیز، از انتخاب این موضوع برای سخنرانی تعجب کند. موضوعی که شاید چندان چنگی به دلش نزنند. باید بگویم کاملاً آماده‌ام تا خلاف این مسئله را به او ثابت کنم. در میان انبوهی از سوالات ارائه‌شده که درباره‌ی این موضوع مطرح شده، ناچارم دست به انتخاب بزنم و قطعاً همین کار را می‌کنم. به همین دلیل سعی دارم امروز، توجه شما را به اصل مسئله معطوف کنم.

اما این تعجب به نظر من ناشی از نوعی ساده‌انگاری بی‌پایه است، که تصور می‌شود من هر سال به این شیوه دست به انتخاب موضوع می‌زنم. یعنی موضوعی را برمی‌گزینم که فکر می‌کنم برای گذراندن وقت درباره‌ی برخی موارد بی‌اهمیت

---

1. Seriousness

2. Care

3. Expectation

4. Inhibition

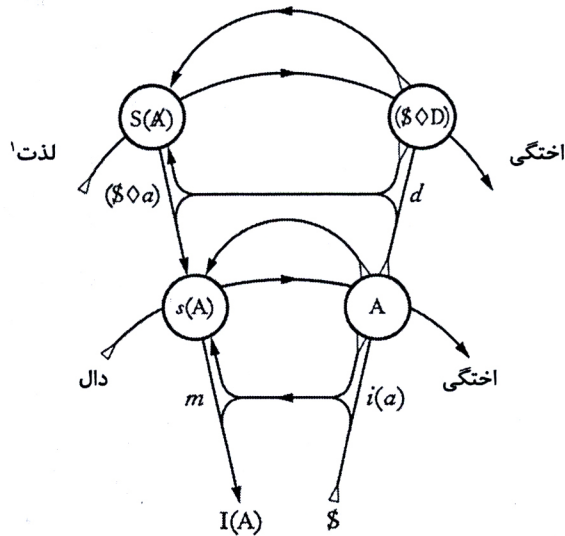
5. Impediment

6. Emotion

7. Turmoil

مناسب باشد. اصلاً این‌طور نیست. اضطراب دقیقاً همان نقطه‌ی اتصالی است که تحقیقات پیشین من به آن نیاز دارند. خواهید دید که چگونه برخی از اصطلاحات تخصصی که تا به حال به نظر نمی‌آمده ارتباط چندانی با هم داشته باشند، می‌توانند به هم مرتبط شوند. فکر می‌کنم در خواهید یافت که هر یک از شما چطور می‌تواند با نزدیک شدن به دیگران در زمینه‌ی اضطراب، حتی به جایگاه بهتری نیز دست یابد. می‌گویم جایگاهی حتی بهتر، زیرا با توجه به آنچه در جلسات اخیر انجمن ما خارج از پاریس گفته شد، به نظرم آمد که چیزی در ذهن شما در مورد ساختاری که بسیار ضروری است و خیال‌پردازی^۱ نام دارد، ریشه دوانده است و شما خواهید دید که ساختار اضطراب از خیال‌پردازی دور نیست، زیرا در واقع تفاوت چندانی با آن ندارد.

در سمت راست، این شکل را داریم، ببخشید که کمی طول می‌کشد، ممکن است حوصله‌تان را سر ببرم، ولی همه‌ی این کارها لازم است، چون ارزش مرجع بودن این شکل را بعدها بیشتر متوجه می‌شوید.

شاید هم شکل آن به نظر شما شبیه یک گلابی خفه‌شده^۲ باشد؟ که اصلاً اتفاقی نیست.

از طرف دیگر، در حالی که شاید سطح توپولوژیک^۳ کوچکی که سال گذشته وقت زیادی به آن اختصاص دادم، یعنی همان کلاهیک متقاطع، اشکال تاخوردگی لایه‌ی سلولی اولیه‌ی جنینی، حتی لایه‌های قشری را به شما نشان داده باشد، هیچ‌کس حتی با وجود آرایش دوجانبه و درهم‌تنیده‌ی ارتباط داخلی جهت‌داری که متناسب با

روی تخته‌سیاه چند دال کوتاه و مختصر کشیده‌ام تا به آنها ارجاع کنم و تلنگری به حافظه‌تان بزنم. این تخته‌سیاه آن‌قدر بزرگ نیست که همه‌ی دال‌هایی که می‌خواهم در آن جا شود، اما شاید این‌طور بهتر هم باشد. وقتی می‌توان قضیه را ساده‌تر کرد، چرا الگویمان را پیچیده کنیم.

این دال‌ها دو گروه را تشکیل می‌دهند. در سمت چپ، این یکی، که من کاملش خواهم کرد را می‌بینیم.

او از من چه می‌خواهد؟

بازداری

نشانه

اضطراب

۱. Jouissance: در فرانسه این کلمه بار معنایی بیشتری نسبت به لذت دارد و لذتی خاص را معنی می‌دهد که ارگاسم جنسی را نیز در برمی‌گیرد. معمولاً در ترجمه‌ی متون لاکان این کلمه در انگلیسی ترجمه نمی‌شود، در کتاب حاضر این واژه به لذت برگردانده شده که بیان این توضیح برای آن لازم می‌نمود.

2. Poire d'angoisse

۳. Topological: می‌توان برای این اصطلاح از واژه‌ی مکان‌نگر نیز استفاده کرد.